

**Составила: канд. филол. наук, доцент кафедры РТЯ
Зиннатуллина Г.Ф. Тесты по татарскому языку, 40 заданий,
тестовое задание закрытой формы (вопрос с единственным
верным ответом)**

**Тесты III уровня для проверки остаточных знаний
татаро-язычных студентов**

I вариант

1. Орфография нәрсәне өйрәнә?

- а). Дөрес әйтү кагыйдәләрен;
- б). Тыныш билгеләрен дөрес кую кагыйдәләрен;
- в). Дөрес язу кагыйдәләрен;
- г). Авазларны дөрес әйтү, аларны язуда белдерүче хәрефләрне дөрес куллану кагыйдәләрен.

2. Татар теле кайсы телләр гаиләсенә керә?

- а). Инд-Европа;
- б). Славян;
- в). Төрки;
- г). Тунгус-манчжур.

3. Рус теленнән аермалы буларак, татар телендә ничә өстәмә аваз бар?

- а). 3;
- б). 9;
- в). 6;
- г). 5.

4. “Эскәмия” сүзенең әйтелешендә нинди аваз үзгәреше күзәтелә?

- а). Ассимиляция;

- б). Редукция;
- в). Эпентеза;
- г). Протеза.

5. Түбәндәге сүзләрнең кайсысы сингармонизм законына буйсынмаган?

- а). Билбау;
- б). Үсемлек;
- в). Кечкенә;
- г). Кульяулык.

6. Түбәндәге сүзләрнең кайсысында ирен гармониясе чагылыш таба?

- а). Балалар;
- б). Болын;
- в). Ватан;
- г). Урман.

7. Әлеге характеристика кайсы авазга туры килә: алгы рәт, югары күтәрелеш, иренләшкән, озын?

- а). [Ү];
- б). [ә];
- в). [и];
- г). [а].

8. Түбәндәге тармакларның кайсысы лексикологиягә карамый?

- а). Семасиология;
- б). Этимология;
- в). Синонимика;
- г). Сүз ясалышы.

9. Омонимнарның ничә төре бар?

- а). 4;
- б). 2;
- в). 3;
- г). 6.

10. Г.Тукайның туган авылы ничек атала?

- а). Кырлай;
- б). Кушлавчы;
- в). Яуширмә;
- г). Өчиле.

11. “Карта (географик) – карта (орган)” сүзләре омонимнарның кайсы төренә карый?

- а). Саф;
- б). Омоформа;
- в). Омограф;
- г). Омофон.

12. Түбәндәге сүзләрнең кайсысы “акыллы” сүзенә антоним?

- а). Белемле;
- б). Надан;
- в). укымышлы;
- г). Тәртипле.

13. Түбәндәге сүзләрнең кайсысы “бөек” сүзенә синоним түгел?

- а). Югары;
- б). Танылган;
- в). Күренекле;
- г). Даһи.

14. Дәрдмәнднең чын исеме ничек?

- а). Шакир Рәмиев;
- б). Сәгыйть Рәмиев;
- в). Закир Рәмиев;
- г). Садык Рәмиев.

15. Ясалышы ягыннан “үги ана яфрагы” сүзе нинди сүз?

- а). Кушма;
- б). Парлы;
- в). Тезмә;
- г). Кыскартылма.

16. Түбәндәге сүзләрнең кайсылары үзара омофоннар?

- а). Балавыз – бал авыз;
- б). Карта (географик) – карта (орган);
- в). Май (месяц) – май (масло);
- г). Көзге (зеркало) – көзге (осенний).

17. Ясалышы ягыннан “недсовет” сүзе нинди сүз?

- а). Парлы;
- б). Кыскартылма;
- в). Кушма;
- г). Тезмә.

18. Ясалышы ягыннан “савыт-саба” сүзе нинди сүз?

- а). Парлы;
- б). Тезмә;
- в). Кыскартылма;

г). Кушма.

19. “Таң вакыты” шигырен кем язган?

- а). Г.Тукай;
- б). С.Рәмиев;
- в). Дәрдемәнд;
- г). Х.Туфан.

20. Ясалышы ягыннан “көнбагыш” сүзе нинди сүз?

- а). Парлы;
- б). Тезмә;
- в). Кушма;
- г). Кыскартылма.

21. Гаяз Исхакыйның туган авылы ничек атала?

- а). Сасна;
- б). Өчиле;
- в). Кырлай;
- г). Яуширмә.

22. Түбәндәге кушымчаларның кайсысы сүз ясагыч кушымча түгел?

- а). –даш, -дәш;
- б). –лык, -лек;
- в). –лы, -ле;
- г). –нан, -нән.

23. Чыгышы ягыннан “Матбугат”, “Әдәбият”, “Мөгаллим” сүзләре кайсы телгә карый?

- а) гарәп;
- б) фарсы;

в) татар;

г) рус.

24. “Ходай”, “Тәңре”, “Рабы” сүзләре нинди сүзнең синонимы булып тора?

а) Дин;

б) Ислам;

в) Алла;

г) Рухият;

25. Рус телендәге “Когда на горе рак свистнет” дигән әйтемгә татар телендә нинди әйтем туры килә?

а) Эш бетте, көлтә жыясы гына калды;

б) Кызыл кар яугач;

в) Акча жимеше түгел, бакча жимеше;

г) Үзе юкның күзе юк.

26. “Сатучыларныкы” сүзенең нигезен тыбыгыз:

а) Сату;

б) Сат;

в) Сатучылар;

г) Сатучы.

27. Түбәндәге кушымчалар арасынан сыйфат ясаучы булмаганын билгеләгез:

а) –чылык / -челек;

б) –лы/–ле;

в) –чан/ –чән;

г) –сыл / –сел.

28. Атрибутив бәйләнеш нәрсә ул?

- а) тәмамлык + хәбәр мөнәсәбәте;
- б) ия + хәбәр мөнәсәбәте;
- в) аергыч + аерылмыш мөнәсәбәте;
- г) аергыч + тәмамлык мөнәсәбәте.

29. Түбәндәге мисалларда кайсы төр изафә бәйләнеше чагылыш таба: “әти күлмәге”, “апамның дусты”, “әбинең күзлегә”?

- а) III төр изафә;
- б) I төр изафә;
- в) II төр изафә.

30. Санап кителгән әсәрләр арасынан Т.Миңнуллинның булмаганын күрсәтегез: 1) “Ай булмаса, йолдыз бар”, 2) “Миләүшәнең туган көне”, 3) “Тапшырылмаган хатлар”, 4) “Илгизәр + Вера”:

- а) 1;
- б) 2;
- в) 3;
- г) 4.

31. “Тимерчыбык” сүзенең нинди ысул белән ясалуын билгеләгез:

- а) сүзтезмәнең лексикалашуы;
- б) кушымчалау;
- в) конверсия;
- г) фонетик.

32. “Белгечлек” сүзәндә сүз ясагыч нигезне табыгыз:

- а) бел;
- б) белгеч;
- в) белү;

г) белгечлек.

33. Г.Камал исемендәге татар дәүләт академия театрының хәзерге баш режиссеры кем?

а) М.Сәлимжанов;

б) И.Хәйруллин;

в) Ф.Бикчәнтәев;

г) Ш.Биктимеров.

34. Сүз ясалыш тибы нәрсә ул?

а) яңа сүз ясау өчен формаль-семантик үрнәк, модель;

б) бер-бер артлы ясагыч кушымчалар ялганып ясалган сүзләр рәте;

в) бер үк сүз төркеменә караган, бер үк сүздән төрле ясагыч кушымчалар белән яңа сүзләр ясау;

г) бер үк сүз төркеменнән, бер үк чаралар ярдәмендә ясалган, бер үк сүз ясалыш мәгънәсенә ия булган сүзләр.

35. Китерелгән сүзләрнең кайсысында (кайсыларында) хата бар: 1) Тәкдим, 2) мәхәббәт, 3) дикъкат, 4) табигать?

а) 1;

б) 2;

в) 3;

г) 4.

36. Артык булган сүзне табыгыз: 1) Өчпочмак, 2) аксакал, 3) озынаяк, 4) аккош, 5) озынборын:

а) 1;

б) 2;

в) 3;

г) 4;

д) 5.

37. Китерелгэн мисалларның кайсысында (кайсыларында) –лы / –ле кушымчасы сыйфат ясамый: 1) “акыллы” 2) “бишле”,3) ”аклы”, 4) “күңелле”?

а) 1;

б) 2;

в) 3;

г) 4.

38. Кайсы эсэрнең авторы Г.Исхакый түгел?

а) “Башкорт бәхете;

б) “Көз”;

в) “Ул эле өйләнмәгән иде”;

г) “Алмачуар”.

39. Парлы сүзнең икенче компонентын табыгыз: бала - ...:

а) ана;

б) сабый;

в) чага;

г) балакай.

40. Әйтемдәге төшөп калган сүзне күрсәтегез: *Сөйдергән дә тел, ... дә тел:*

а) яраттырган;

б) якынайткан;

в) биздергән;

г) көйдергән.

